

Expedice K3

Krakov, Kyjev, Krym

Expedice K3

aneb

Krakov, Kyjev, Krym 29.6.-16.7. 2007

29.6. - Odjezd

Je kolem 20:51 a na druhý pokus nacházím v pivovarně další část skupiny, teda ona mě. Je to Káťa, Andy, Evča, GeRRy a doprovází je Alice. Za hodčku dávám dva škopky, ale GeRRyho rozhodně nedoženu. Děvčata sází slona a baví se s Hankou, která zde není. Po 21:44 jsme na nádraží, vlak má sekeru. Čekání si krátíme vínem a za chvíli nám mává Štěpánka s Martínkem z příjíždějícího vlaku. Ukrajinská letuška nás nalodí, batohy házíme po dvou kupéčkách a popojíždíme vínem i vlakem. GeRRy nám cpe rum a sesouvá se k zemi. Padá první litr a půl vína a načínáme další... Zábava se rozjíždí, někomu i nohy, je nás 7 v kupéčku pro 3 spící. V Olmiku přistupuje Alex, který jede služebně až do Kyjeva a dělával na Krymu průvodce. Přidává se k nám a propijíme se dál Moravou. Někdo odpadá a jde spát, hlavně vedlejší kupé číslo šest, naše číslo pět drží. Vydržel jsem asi až na hranice, kdy budím GeRRyho. Po průchodu celníků usínám asi v Kátině náručí, nebo to je naopak. (David)

30.6. - První Ká - Kraków

Je neděle večer a pije se, dost. David otravuje Štěpánku a neví asi s kým spí. Ale je nutné dopsat Krakov. Byli jsme v Krakově, viděli barbakán, centrální náměstí se starou tržnicí, Wawel, hráli si (Martin) na bezdomovce, seděli v hospodě, kde jsme jedli bigos (polský segedín) a fotili památky. Taky nás (děvčata, chlapci pili v hospodě pivo) balili polský lodičkáři a nepřišly jsme na to, jak přimět železného draka podwawelského, aby chrstal oheň. To je vše podstatné. Před nádražím jsme squatteřili před Galerií Krakovskou. Na nádraží se pak před odjezdem zorientovali po třetím optání správně. Přesto šok v očích přítomných spolucestujících byl nepopsatelný (děs v očích Daviových způsobil řetězovku). Šok? To protože nám nepřišly vagóny. Chacha. Přišly po čase. A tak se za jízdy nejdřív spalo a pak pilo. Opět.

1.7. - Druhé Ká - Київ

V Kyjevě na nádraží nás přivítala Ája. Ty, jež ji neznali, ji poznali a ostatní si připomněli jak vypadá. Metro nás odvezlo k maršrutce, která nás vyhodila před kolejema. (Káťa)
Dostali jsme pokoj číslo 210, šestilůžák s kuchyňkou, balkonem (bohužel ranní rozcvička chlopců vojenské školy byla vidět pouze od Áji, která bydlela o 4 patra nad a 4 pokoje doprava od nás – tam směl ale pobývat jen Martínek a my ostatní jsme měli omezený vstup – jen na povolení a občas před den). Ájulí nám uvařila úúúžasný červený boršč a pak zme jí zožrali všechny vyvšjanky. Naši tři mužnější členové se zařekli a vydrželi 2 hodiny „nejíst“ a tak jsme měli možnost nakoupit zásoby na cestu směrem třetí Ká. Cestou zpátky neodolali a museli se jít zchladit pod slunečník u rybníčka před kostelem uprostřed obytné panelové kolonie. Nejlepší ale stejně byly houpačky s pérama, že Štěpánko? Nebo ne, nej byla studená sprcha! A pak jsme zas dostali hlad i „hlad“ a začli tedy péct šašliky a polejvali mlsné jazýčky voděnkou s feferonkama a medem, takže plánování cesty jsme opět (už potřetí?) odložili na další vlak.

2.7.

Byli tam! Ale nebyli do půli těla :((Ájiny vojáčci) Jedenáctá opravdu rozhodla a autobusák nám za 3/4 hodiny zastavil. Ponaučení zní: „Nestopujte se vztyčeným prstem!“ (gesta v různých kulturách mají totiž různé významy) A vydali jsme se na prohulenu. V metru ale začlo být trochu těsno a za oka-mžík jsme byli o dvě peněženky lehčí. :(Takže bacha na týpky v černých trikách na zastávce ХРЕЩАТИК a jim podobné. Geryho karta ČS byla ale břeskutě zablokována, zanáďavali jsme si a zkrácené či nezkrácené heslo vykřikoval po bulváru Chřešćatyk (Хрещати́к) už nejen David. Trasa vedla asi tudyma: Majdan Nezaležnosti (Майдан Незалежності) – chrám sv. Sofie

(Софійський собор), naproti chrám sv. Michala (Михайлівський Золотоверхий собор) – socha Chmelnického, spustili jsme se Andrejevským spuskem (Андреевський спуск, Андріївський узвіз) – kostel sv. Ondřeje (Андріївська церква) – vyhlídka (nejlepší zážitek z Kyjeva) – jídlo vynikající v Pusaté chatě (Пузата хата) – viděli jsme z dálky Truchanskij ostrov (Труханів острів) od říčního vakzálu – vyjeli funykulérem (фунікулер) ozubeným na vrch – parkem kolem sochy sv. Vladimíra (Володимир Великому пам'ятник) – kovový oblouk jako duha (райдуга) nad památníkem přátelství národů (Воззеднання України з Росією монумент, *dva pracující – ukrajinský a ruský – drží Řád družby národů; vzadu Bohdan Chmelnický a bojar; duha symbolizuje jednotu dvou národů*) z 80. let – zpět na Majdan – přes Chreščatyk tentokrát bez ztrát zpět na vakzal. Nakoupili jsme (pro vodu jsme zapomněli na vodečku s medem a feferonkami) a usalašili se v hlavní hale nádraží. Bříza nás málem opustil, jelikož zčul ňáků česků skupinku 30 alpinistů jedoucích na Elbrus. Ale 20:21 jsme konečně vyrazili na třetí Ká. Platskarta se všem zdála být lux, tak uvidíme co nás čeká v kupé zpět. Cestu noční jsme si krátili 3D piškvorkami, hráli karty, pokoušeli se rozezpívat, atd. Nikdo nás za ten zpěv nezbil, ale ani se nepřidal... :- (Asi jsme už byli v nějaké jiné tónině...

3.7. – Třetí Ká – Крим

Na nějaké menší zastávce před Simferopolem najednou začli pod vagóny obíhat bábušky a prodávat vše možné od sušených ryb, cholodného piva až po žluťoučké melounky, které Andy usmlouvala 2 za 3 hřivny. V Simferopolu přistoupil Ljoša – náš ukrajinský putivníkvodivník a od té doby se nestačí divit. Říká, že náš jazyk je dost bohatý na dvojsmysly apod. (*Evča*) Vystupujeme na bachčisajském nádraží (Бахчисарай), kde povinně absolvujeme obvyklé fotografování. Ljoša se ujímá vedení, protože tvrdí, že zná cestu, ale (pro jistotu) se ještě třikrát přeptá. Nicméně k Chánskému paláci (Ханський Дворец) dorazíme, i když po cestě v horku (bláhově) odmítáme místními někollkrát nabízený odvoz. Nejprve poobědváme v zahradě před palácem. O naše skromné jídlo jeví nemalý zájem kolem pobíhající pes. Před prohlídkou samotného paláce čachrujeme s ISIC kartami, abychom měli levnější vstupné. Ljoša zůstává s Gerym venku a my bez bágglů na zádech poznáváme palácové krásy. David samozřejmě fotí jako o život. Pijeme vodu z kašny, i když ne z té slavné Puškinovy. Jdeme ještě na toalety, doprohlédnout si zahrady, kde se mimo jiného nachází tank (záhadou je proč), obejdeme stánky s dobrotami a suvenýry a hurá na Uspenskij Monastyr (Успенський печерний монастир). Do krásného kláštera (pravoslavného) vstupujeme po dvou skupinkách – nejprve děvčata, se zahalenými vlasy a pokud možno koleny a rameny (Evka se ještě doobléká uvnitř, David prý také, do slušivé sukénky ;o)), poté chlapci s Káťou. Mezitím si vzájemně hlídáme bágly a nabíráme vodu. V klášteře proíhají modlitby, na samém vrchu se nesmí mluvit, v celém prostoru ani fotit, ale David stejně zachytí pár snímků. Pak už se vydáváme směr Čufut Kale (Чуфут-Кале), což je dnes již neobývané karaitské skalní město. (pozn.: Karaité, Synové Písma – Karaistický judaismus = židovské hnutí existující od 8. století, doktrína karaitského judaismu je charakteristická odmítnutím ústní Tóry a uznáváním pouze Tanachu – Starý zákon, jako normativního zdroje veškerých právních a náboženských tradic, tím se odlišuje od hlavního směru judaismu, který je označován jako rabínský judaismus) Celou cestu nás doprovází skupina ruských mládežníků. Zvlášť se obdivují dívčínám v sukénkách a na podpadcích drápajícím se po kamenitém povrchu. Pravda – nemají na zádech takovou nálož jako my. Na Čufut Kale potkáváme skupinku Čechů, kteří sectují také po Krymu, ale povětšinou používají maršrutek. Co mě dostalo: ještěrky, jeskyně a prohlubně, vyjeté koleje na cestě ve skále, nádherný výhled na kaňon, chlaíp hrající v jedné z jeskyní na kytaru a flétnu, záchody (díry jako obvykle ;o)), skorohospůdka, do které už nemáme čas zajít, protože se blíží večer a my musíme někde zakotvit. Na radu místního mužčiny pokračujeme po cestě ke karaitskému hřbitovu, v jehož okolí má podle Ljoši být místo na přespání. Chlapci jsou na průzkum a nakonec se usadíme na super plácku s výhledem na kaňon a skály. Část výpravy se vydává zpátky k monastyru pro vodu, zbytek připravuje stany a večeri. Osadnictv dvou stanů usíná poklidně (alespoň to tak vypadá), stan Eva-Ljoša-Katka se výborně baví (anglicky), což mne a mého spolunocležníka (spolusouložníka?) Davida popouzí k obvyklým (ne vždy vítaným) poznámkám. Good night! Dobrou noc! Спокойной ночи! (*Štěpánka*)

4.7. - Středa

Probouzíme se do prosluněného rána, šťastni že výprava koenčně začala. Po báječné snídani z vloček (prvních, ne však zdaleka na této expedici posledních), vánočky a čaje, se vadáváme na cestu. I když chvíli bloudíme a místo na Tepe Kermen (Тепе-Кермен) stoupáme na Kyz Kermen (Кыз-Кермен), nevádí. Při výstupu narážíme na jeskyni s jezírkem - NE, ani zde si Dawey neodpustí své hody po fotkách :). Z Kyz Kermen je krásný výhled na vojenskou základnu a přilehlou přírodu. Po obědě sestupujeme nepřijemným terénem do vesničky Mašino (Машино) a obdivujeme monumentálnost hory, již jsme pokořili. Na řadu přichází pivko (mezi chlapci), zatímco holky kupují džus (proč, to podle mě nechápou ani ony). Po půl hodině chůze přicházíme do jiné vesničky (Baštanovka, Баштановка) a k našemu potěšení si potvrzujeme tamní existenci rybníčku. Vodou nepohrdne nikdo včetně Evči - ta si zde zapomene hodinky, pro které se hrdině a neohroženě po 20 minutách cesty vydává zpět Dawey - jeho výkon si nezádá s tím poněkud slavnějším Heráklovým, a tak jsou hodinky na světě. K večeru přicházíme do Kujbyševa (Куйбышево), kde kupujeme pivko, Martínek pro všechny banána a Dawey koláčky, a propos nabíráme zde i vodu. Využíváme nabídku jednoho dědy, který nás odváží ke kempu nad obcí Sokolinoje (Соколиное) - tam nejspíš dává echo kámošovi poldovi (nebo co to bylo za sráče), kterej nás stahuje o nějaké hřivny a to pěkně prosím, nedá nám ani paragon! :) Odcházíme co nejdál od ostatních skupin v campu a (jak jinak) po delikátní večeři a pivku ulehám spánkem spravedlivých. (Gery)

5.7. - Čtvrtek

Tak už přišla řada i na mne. Napíšu tedy něco o dnešních výborných, nevšedních, adrenalinových zážitcích. Ale jen stručně, neboť už jsme našli tábor, blízko u pramene, kde můžeme nabrat jakžtak pitnou vodu, což je základní podmínkou pro přežití v této přírodě, a bude za chvíli večere. A také se musím převléknout, neboť v plavkách bude v lesíku za chvíli zima. Ale bazének jsme v říčce vyrobili s Evou museli. To nám nedalo. A naši vanu využijí všichni. Teď na to jde David, dát si večerní koupel. Jinak zbytek expedice K3 dumá nad mapou o zítřejším plánu. Radu poskytl i soused z blízkého tábořiště, který sem došel se svým synem z Jalty. David prohlásil, že ví, kam chce jít, ale neví, jestli půjde půjde někdo s ním. Načež Štěpánka zahlásala: „A ten Velkej kaňon byl taky tvůj nápad?!“ V hlase je jasně rozpoznatelný Štěpánčin ironický tón, který bez pochyb jasně značí, co si o Davidovo plánech myslí. No vzhledem k dnešním prožitkům se není co divit. Vyrázili jsme z tábora kolem 9:30, tedy celkem pozdě. A „naší typickou svižnou“ chůzí jsme došli po silnici ke kaňonu (Большой каньон Крыма). Nejturističtějšímu místu, na kterém jsem se během našeho třídního putování vyskytli. Prodírali jsme se pěšinkou podél říčky mezi skupinkami turistů v žabkách. Míjeli jsme laguny, jezírka s koupajícíma se a vegetícíma rodinkama a párama s pevnou vůlí a nadějí, či lépe přesvědčením, že až je všechny předejdeme, dostaneme se na místo, kde bude pozemský ráj. Jezírka, skály, lesy, slunce a žádný žabkáči, nebo těž žabaři. Jen my z K3. A tak statečně pokračujeme, překonáváme první překážku. Mineme hospůdku a houf lidí koupajících se v jezírku (Ванна молодости). V této chvíli netušíme, že je to poslední jezírko v tomto velkém Velkém krymském kaňonu. A tak, i když o tom ještě nevíme, naše představa o ráji začíná být nereálná. Může tomu vůbec někdy být jinak? Pokračujeme kaňonem, vyprahlým a nevzdáváme se myšlenky, že přítok řeky na konci taky přivádí do kaňonu vodu a že tedy na konci alespoň nějaké to jezírko bude. Ale kde je konec kaňonu a jak dlouho nám bude trvat, než ho docílíme, nevěděl ani Martínek ani David a Ája, kteří většinou jako jedni z mála tuší, kde jsme a plánují trasu. Tuhle trasu naplánovali na dopoledne, na půl dne. Nevyšlo to. Pochodovali jsme kaňonem celý den až do pěti hodin. Několikrát jsme slezli terén, přičemž jsme měli pocit, že slézáme Matterhorn. Na fotkách bude dobře vidět, jaký skaliska a skály jsme vylézali a slézali, jaký stráně jsme sestupovali. Nemám prý opomenout v tomto bodě napsat, jak statečně a gentlemansky se kluci v trošku náročnějších podmínkách chovali. Dokonce Eva, která bývá občas nařknuta z feminismu, to poznala a říkala: „Co bychom bez těch chlapů dělali, to nevím.“ Zdolali jsme mnoho překážek a při každé obtížnější si říkali, že musí být už poslední. A ono nic. Vždy se objevila další. A ta poslední byla nejnáročnější. Poskytla největší důkaz o klučíci gentlemantnosti, a

i naší. Sice nám kluci přenesli batohy, ale my jsme to taky převezly a dostaly se na druhou stranu. Až jsme si skoro mysleli, že v kaňonu zůstaneme do druhého dne přinejmenším. Což by sice nebylo nejpohodlnější spaní v tom vyschlém kamenitém korytu, ale zase nejbezpečnější, protože jsme si jistý, že nikdo jiný by tam určitě nepřišel. A tak jsme dnešní den přežili a určitě přežijeme i dnešní noc. Víc nebezpečná se mi zdála ta včerejší, neboť celá vesnice, ve který jsme dělali nákup (Kujbyševo), mohla vědět, kde budeme spát. Ale zase to byly zbytečný strachy. Vyspali jsme se parádně, a to i tři i s krosnami ve stanu pro dva. Tak to je super, super, super. Je to krása a každý den stojí za to! Jinak pohled do tábora o pár minut dýl: Večeře ještě není hotová, ale usilovně se na tom pracuje. Ája dala Davidovi sviňskou radu, že je dobrý si přeprat ponožky. I když David po očuchání dochází k názoru, že to po 6 dnech ještě není třeba. A Martínek se jde koupat do bazénku naostro. (Andy)

Rád bych uvedl na pravou míru situaci u ponožek. Měl jsem je dva dny a v potoku jsem si je nakonec umyl. „Večeře byla výborná!“ zhodnotil po jídle Gery. Nicméně to poslední 4 dny říká stále... Ljoša načal k jídlu pifko a já se o něco později snažil kontrolovat českou Plzničkou. Hrajeme hru krokodýl, kterou navrhl Ljoša (dvě skupinky, jedna určí slovo, které někdo z druhé skupinky předvede pantomimou a zbytek jeho skupinky to musí uhodnout). Martínek s Ájou odešli o něco dřív do svého stanu postaveného dosti bokem od nás, my šli do stanů po 22. hodině. Já jsem dnes vyhrál Evču a Káťu. Líp jsem snad ani dopadnout nemohl – jako předehru jsem měl masáž zad od obou (málem se o mě popraly), každá si vzala jednu polovinu zad, následovala krátká rozprava a potom.....jsem musel udělat děvčatům masáž zad já – zkoordinovat pohyby levé a pravé ruky mi dalo zabrat. A pak jsme šli spát.

6.7. – Aj Petri (Ай-Петри)

Vstali jsme v 7:00, ale vyrazili až v 9:30. Kde jsou ty časy, když jsme vypadli první ráno za 1,5 hodky? Andy nechala ve sbaleném stanu brýle, tak ho rozbalila a nenašla je. Nicméně tam byli, tak si to zopakovala ještě jednou a už uspěla. U pramínku jsme doplnili vodu a zahájili výstup po „modré“ značce. Vlastně jsme jenom stoupali o 300 výškových metrů porostem bukového lesa, občas spadla z oblohy voda. Na paloučku se nám cesta trojila. Zatímco jsem se šel kouknout, kterou cestou dál, bylo připraveno sušenkové občerstvení. A pak jsme stoupali dál, GeRRy to schytl od dvou vos (záda, kotník). Před polednem jsme dobyli kótu 1275 m n.m., odkud byl kruhový výhled na mraky, Aj Petri, observatoř a vojenskou základnu (г. Бедене-Кыр či Перепелиная г., 1301 m n.m.). Mraků bylo hodně a nepříjemně tmavých, i když některým se líbili. (David)

Při tak krásném výhledu jsme se zobědvali. Při posledních soustech nás opět přepadl déšť a narychlo jsme oblékali pláštěnky a shraňovali věci. Andy to vyřešila jak slepice na vejcích – sedla si i s pláštěnkou na Kátinu krosnu, zacož ji moc moc děkuju. Déšť naštěstí ustal a my ťapkali dále k Aj Petri. Začali jsme řešit nedostatek jídla, když nás chytnul slejvák znovu. „Za pět dvanáct“ jsme se naštěstí dostali do tatarského občerstvení. Tataráka jsme si nedali, ale víno a čaj – bylinkový a sladké červené (Изабелла) – tlamolep na zahřátí. Déšť byl dlouhý, ale sedělo se pohodlně na polštářcích a čas jsme (jak kdo) okukováním Tatarů (pozn.: Krymští Tatři = národ turkického původu obývající především Krymský poloostrov, hovoří krymskou tatarštinou, mají společný původ s Tatary, v jejich etnogenezi však hrála důležitou roli i další etnika, Krym osídlili ve 12. století, po rozpadu Zlaté hordy založili roku 1443 Krymský chanát ovládaný z Bachčisaraje, jenž se již v roce 1475 stal osmanským vazalem) Po mírném opojení vínem jsme vystoupali na kopec nad nás, kde se nám konečně naskytl pohled na Jaltu, Alupku a moře. Byl zde neskutečný vítr, že lítaly kanystry. Evka zachránila odlítnuvší Davidův klobouk a odneslo to koleno. Nicméně ve focení nám ani ten vítr nezabránil. Vítr s námi vyklal celou cestu po hraně srázu až k Aj Petri. Stanice lanovky se trochu podobala ZOO – kozy, osli, velbloudi, Tataři a turisti. Bylo v plánu, aby Ljoša sjel dolů nakoupit, ale zmařila nám to časová tíseň a brzká zavíračka lanovky. Aspoň jsme se podívali na ruský stroj kabiny přeplněné turistama naivně jedoucima ve sporých hadrech. Za doprovodu zvukové větrné kulisy jsme se obrátili a stejnou cestou se vydali zpět hledat fleka na spaní. Déšť nás již nepotkal, zato my potkali místečko ideální pro čtyři stany. Schované za stromy, ale s pěkným výhledem na protější kopce. Poté co jsme postavili základnu a pojedli kuskus

(zubama dělali zkus a zkus) Evka s Ljošou a GeRRym šlo provokovat koně cukrem. Nevím jak to dopadlo, ale s ostatními jsme se sešli při západu slunce nad kupolema observatoře. Začal hon na fotky. Když slunce zapadlo, všichni odešli, jen Ljoša s Káťou diskutovali o českém pivě a knedlíku. Když se vrátili, všichni stáli prapodivně v jedné řadě a mlčeli. Asi je někdo na chvíli zaklel? Zalezlo se do stanů a povídalo, masírovalo, četlo, recitovalo a nakonec spalo.

7.7. – Aj Petri podruhé

Nad ránem nás probudil malý deštěk. Gerymu tentokrát doopravdy kapalo na hlavu, ale kupodivu to nekomentoval. Milé překvapení nás čekalo při vstávání – slunko nás vytáhlo ze stanů. Aspoň uschly věci ze včerejška.. K snídani bylo müsli a čaj (překvapivě). Ljošu jsme vyslali na nákup, uskutečnili jsme totiž plán, který se den před tím nepovedl. Ostatní se přesunuli k „tourbasin“ (pozn.: *správně turbáza, mypбaза; nachází se vedle Kičkene, Кичкунэ, což je národní snowboardistická chata – ano, na Krymu sněží!!*), jak mi bylo vysvětleno – jedná se o turistickou chatku, kterou jsme skutečně po chvíli našli. Osadníci v ní nebyli, za to nějaké krámy a něco jako vybavení. Vedle stála budka plná harampádí (nutno podotknouti, že se ji odvážila otevřít Andrea, což není divu vzhledem k překladu jejího jména: Andrea ~ Odvážná). Mužská a mužná část krom Geryho šla pro vodu a vstříc Ljošovi. Gery dostal nůž, aby chránil jemnější a hezčí pohlaví. Bez slz a velkých rozluček nás Martínek s Davídkem opustili, takže byl konečně klid a ticho. Gery se přesunul na vyvýšené místo a orlím zrakem sledoval příjezdovou cestu. Jen na chvíli opustil svou pozici, aby taky v chajdě ochutnal biočočkovou polívku, kterou mu ženy přichystaly. Právě v tento nehlídaný okamžik přijeli na motorce 2 zarostlí a postarší strážci zdejší krajiny. Naštěstí neprudili a poté, co zjistili, že žádný oheň neděláme, odjeli chytat jiné neokázalé turisty. A nastal chvíli čas na opalování. Však jen do té chvíle než Gery sešel ze své vyhlídky a hlásil nezvané červené auto na obzoru blížící se k nám. To by nebylo to nejhorší. Okolo auto pobíhali 2 velcí a statní vlčáci, slunko se jim odráželo od ostrých zubů. A hnali se k nám. Prvotní naší reakcí bylo strnutí. Gery se proral jako první a pohotově si došel pro nůž. Stál připraven tasit a čekal, co se bude dít dál. Děvčata mezitím vyskákala na terásku u chatky, jelikož výš se cítila více bezpečně. Krev v žilách tuhla poté co auto zastavilo a řidič zamumlal něco ukrajinsky. Psi se dostali až k nám, ale asi si nás nevšimli. Z gestikulace jsme pochopili, že máme odklidit překážky z cesty, tím myslel naše karimatky. Učinily jsme a auto i se psy pokračovalo dál. A zase jsme čekali. Čas jsme si krátili jezením. Když jsme v dálce zahlídli tři postavy – červenou, modrou a zelenou a uslyšeli „Banik, pičo!“, pochopili jsme, že se nám vracejí muži. Chtěly jsme jim na přivítanou radost, svlíkly jsme se a lehly na záda, vlastně na břicho. Bříza to ocenil čtverým poplácáním po prdeli. (*Káťa*)

S Martínkem jsme šli naproti Ljošovi k lanovce přes včerejší tábořiště. Mezi stánky vládl opět čirý ruch, který nás po půl hodině unavil, tak jsme se přesunuli na pífko. Ljoša nám poslal SMS, že se rozbil bus a dorazí později. Tož jsme neváhali a dali druhý kousek, obsluha byla příjemná a pohledná. Ke konci Ljoša prozvonil, že dorazil. Vzali jsme tašky a za hodku byli u zbytku výpravy, kdy nás děvčata přivítala pohledem na jejich horama vypracované a zpěvně zadečky. Ljoša v nedaleké chatě od domorodce zjistil, kde je pramen a možnost spát, tak jsme se najedli, vypili 4 litry piva a litr mlíka a vyrazili všichni k prameni, což byla díra v zemi krytá dřevěným poklopem. Cestou jsme potkali Ájinu první ukrajinskou zemnici (zemljanka, землянка). První místo k táboření se nelíbilo, tak jsem s GeRRym a Martínkem vyrazil na průzkum dál. Našli jsme supr místo, kam jsme se přesunuli a rozbyli tábor, GeRRy a Ljoša došli doplnit zbytek flašek vodou. Z kolem projíždějícího džípu vyskočil lesník a dal se k nám, že tam tábořit nesmíme, jediné zaplatíme-li 50 hřiven za stan. Tak jsme se kousek (500 m) posunuli, ale ještě nebyl spokojen a ukázal nám plac, kde můžeme být všichni celkem za 30 hřiven (je to 200 m od pramene po levé straně za stromy). Byli jsme svědky kasírování domordce, který v lese trhal trávu do auta. Zaplatili jsme lesníkům a doufáme, že a nás nepřijdou ochránci zapovědníku, což je další instituce. Tak to tu chodí... Po druhém rozbytí tábora jsme se radši rychle navečeřeli, bo se na nás hnaly nějaké ocelově modré mraky. Večeře byla studená, neboť jsme měli teplý oběd. Teď už mraky odchází, tak uvidíme ráno. Romantici šli kouknout na západ slunce, já se vysral a po návratu do base campu k nám opět dorazili lesáci, i se psem. Zjišťovali kam jdem apod., Ája je usměrnila a oni

odešli. Už kolem 20:30 jsem šel spát. Před usnutím jsem prý ještě stačil navrátivším se děvčatům říct, že se mi nedaří usnout.

8.7. - Poloniny

V noci nepršelo a ráno nás probudilo sluníčko (budíček na hodinkách v 6:30). Balení nám zabralo přes dvě hodky a vyrazili jsme vstříc polonině Jaltinskaja jajla (Ялтинская Яйла). Orientace v mapě je sranda, je v ni zakreslana sotva polovina cest, takže se s Martínkem snažíme orientovat dle vrcholů a trianglů, které na některých vrcholech jsou. Otvírají se nám úchvatné výhledy na Jaltu pod námi a moře, zpět je vidět i Aj Petri. Narážíme i na starou kamennou zeď, pravděpodobně ochranná pro Jaltu, v délce přes jeden kilometr. Zatím se jde dobře, ale s přibývajícím časem roste teplota. Během cesty nám od nohou odskakují kobylky, crvčci a podobná fauna. Dostává se nám i vysvětlení stop pásového vozidla ze včerejška – přes poloninu se jako jizva táhne čerstvě položený plynovod (později narážíme i na nedokončený úsek či naopak starý plynovod). Před odbočkou k prameni míjíme mohutný pomník (Beš-Tekne, Беш-Текне) z jednačtyřicátého roku, který ční s hvězdou jako památník partizánům jaltské brigády. Zde se taky setkáváme s jinou formu zdejší turistiky, a to když nás míjejí 4 džípy s výletníky. Oběd – chleba s tím, co nám batohy vydají (sýr, salám, cibule, česnek, okurka) – zvládneme rychle a během další cesty míjíme již druhý dnešní hrob. Zdejší hory jsou evidentně nebezpečné. Potkáváme i maníka sbírajícího pravděpodobně bylinky do jakéhosi vozíku, a jeho tři psy. Nelze opomenout zmínit zdejší flóru – nacházíme odkvetlé vstavače a koniklece, zvonky, hořce, snad mochnu, štírovník, bolševník a všemožné další rostliny. Přejít jeden kopeček za druhým a kocháme se výhledy do okolí – tu je vidět moře, na druhou stranu vodní nádrže (menší Sčastlivenskoje vodochranilišče, Счастливенское водохранилище, a větší Zahorskoe vodochranilišče, Загорское водохранилище), lesy a v dálce i různé Kale a Kermen... Před 16. hodinou zdoláváme vrchol Kemal-Eherek (г. Кемаль-Эгerek, 1529 m n.m.), kde dáváme pauzu a Káťa nám ukazuje své krásné opálení nohou. Cestou k dnešnímu tábořišti míjíme trojici maníků, kteří nás odrazují, že tam není voda a zkoušejí nám dohodnout spaní u lesníka Alexe pod Roman Koš. Nejde to, je tam záповědník. V mapě nám ukazují kam jinam se dá jít a voda je. Taky se dovídáme, že to, co jsme považovali u Čufut Kale za Čatyr Dag a teď za Roman Koš, je Čatyr Dag. Musíme se kus vrátit, abychom obešli údolí a vydáváme se přes Hurzufskou jajlu (Гурзуфская Яйла) směr Roman Koš. Energii nad dodali dvě vifsjonky. Nyní již vidíme i odraz moře na druhé straně za Bachčisaraj (Kalamitska zatoka, Каламітська затока) a kus od Besedky Vetrov (Беседка Ветров) se napojujeme na asfaltovou silnici. Po ní směřujeme asi 2 km dolů až bukovým lesem přicházíme na starou šterkovou silnici snad až z dob samotné Kateřiny Veliké, resp. jejího milence Grigorije Alexandroviče Potěmkina. Únava roste a čas kvapem běží, ochlazuje se. Snaže se trefit cestu k prameni udanou maníky odbočujeme u zbořeného mostu korytem potoka do stráně. U konce se silama se dostáváme do Hurzufského sedla (Гурзуфское седло), které je již součástí Babuhan jajly (Бабуган Яйла). Nemá smysl scházet pro vodu s báglama a neznámo kam, ale v okolí hledáme tábořiště. Máme necelých 8 litrů vody, tak s tím do rána vystačíme. Evča s Martínkem nacházejí tábořiště, tak vaříme bramborovou kaši a dáváme do ní konzervu tolstolobika. Je chladno a fouká vítr. Áje a Ljošovi se ale tábořiště nelíbí, tak našli jiné. Při přesunu po večeri se jim ho ale nedaří najít, tak kempíme jinde. Stany stavíme už za šera. Já všem dávám dva dílky Studentské pečete vezené z Čech a po 22:00 jdeme spát. Teď už je po 11. hodině noční, svítí hvězdy, pod náma města Partenit (Партеніт) a Hurzuf (Гурзуф) obklopují Aju-Dag (Аю-Дар, též hora Medvěd, г. Ведмідь), pofukuje vítr a tábor už asi spí... Dobrou noc! (David)

9.7. - Roman Koš (г. Роман-Кoш, 1545 m n.m.)

Po večerní bojovce s hledáním vhodného místa na spaní se probouzíme do hezkého rána s modrou oblohou. Ze zbytku vody vaříme naši velmi „oblíbenou“ snídani z vloček a müsli. Po zabalení batohů a prázdných PET lehví od vody, vyrážíme dolů ze strmého kopce na šterkovou cestu, ze které jsme se včera odpojili při hledání námi neznámé cesty k prameni vody. Při sestupu na tuto cestu si všimáme nedalekého od nás člověka, který na vcelku prudkém svahu seká trávu. Po šterkové cestě se dostáváme na asfaltku, ze které jsme včera odbočili a pokračujeme k místu, kde

sídlí místní lesník a kde je pravděpodobně voda. Po necelé hodině pohodové chůze nalézáme domek s velkou ohradou, kde bydlí lesník Alex. Po krátkém průzkumu zjišťuje Ája s Ljošou, že Alex není doma a že má svedenou vodu do krásné vany. :-) Po krátké domluvě vyráží mužská část výpravy na nejvyšší vrchol Krymu – Roman Koš (г. Роман-Кох, 1545 m n.m.). Cesta na vrchol začíná od Alexova území a klikatí se vzhůru. Převýšení je vcelku velké (400 m), ale cestu zvládáme bez větších problémů, protože stoupáme bez batohů. Na vrcholu jsme asi v 11:30 (cca 45 minut chůze) a konec si s Davidem zpestřujeme závodem o to, kdo bude u vrcholového kříže první. Nakonec vyhrává moje čepice, která dolétá na kříž o vteřinu dříve než se ho dotýká David. Vrcholek nás vcelku překvapuje, protože ho tvoří menší planina porostlá travou a ne klasický skalnatý vrchol, který jsme čekali. David (ostatně jako vždy) začíná vyhlížet nejlepší místa na fotografování. Já s Ljošou usedáme do trávy a kocháme se úchvatným výhledem. A je na co se koukat. Na sever je vidět Čatyr-Dag, z jihozápadu hřeben, po kterém jsme včera přišli, a spousta dalších skalnatých a travnatých hřebenů, kopců a kopečků. Jediný, kdo zatím nenasává úžasnou scénérii je GeRRy, protože vehementně přemlouvá svůj mobil k odeslání SMS. Na vrcholu trávíme asi 15 minut a po společné vrcholové fotce se vracme stejnou cestou dolů k obydlí lesníka Alexe, kde na nás čekají naše krásné dámy rozvalené na karimatkách a vítají nás překvapivým nákupem jídla od lesníka Alexe. O setkání děvčat s Alexem více Ája. Po chutném obědě a trochu neobvyklém (13:30) obědě pokračujeme po asfaltové cestě směrem ke Kozmo-Damianovskému monastyru (Косьмо-Дамиановский монастырь). Cesta od Alexe nejprve klesá a pak mírně stoupá až do sedla s křížovatkou (Чучелский перевал), kde je památník padlým partizánům. Pak cesta vcelku nepříjemně klesá. Kolem 16:30 docházíme do monastyru, kde nás u závory kontrolují, zda máme povolení pohybu po této cestě (naštěstí ho od lesníka Alexe máme). Po krátkém pobytu v monastyru, který nás nijak zvlášť nenadchl, pokračujeme po asfaltce dál a dál. Chůze se stále zhoršuje, protože nám tvrdý povrch nedělá vůbec dobře. Až kolem osmé večer docházíme k přehradě u městečka Izobilnoje (Изобильное). Po krátkém průzkumu terénu s Davidem nacházíme slušné místo na kempování kousek nad záadním cípem přehrady. Po sladko-kyselé večeři s kus-kusem vyrážím s Ájou, Ljošou, Štěpkou a Káťou na osvěžující koupel na přehradu. Voda je osvěžující a proti únavě opravdu bodne. Po našem příchdu vyráží ještě na večerní koupel David s Evčou. Po jejich příchodu uleháme do stanů a tím pro nás dnešní den končí! (Martínek)

O setkání děvčat s Alexem: Chlapci se vydali na nejvyšší vrchol Krymu bez nás žen! Někdo přece ty ruksaky hlídat musí. Postavily jsme se k tomu zodpovědně, vyndaly si karimatky a lehly na sluníčko. :) Za chvíli Efa zpozorovala muže na motocyklu...blížil se k nám. Inu, slušně jsme pozdravily a čekaly, co se bude dít. Vyklubal se z něho lesník Alex, před jehož domečkem jsme si dovolily rozbít „lager“ – лагерь – to byly podle něj ty naše karimatky. Rozhovor s ním vypadal jak naše cestování – nahoru – dolů. Problém spočíval v tom, že se nacházíme v „заповеднику“ (zapovědníku), kde je podle jeho slov zakázáno i projít, jelikož zrovna počítají muflony a my mu je plašíme. Ale to, že sem vozí turisty džípama nebyl dostačující argument, jelikož oni si to zaplatili! Takže z toho plyne, že je nás třeba pokutovat. Na vstup do tohoto území je potřeba speciální propustka! Inu, svízelná situace. Říkala jsem mu, že jsem v mapě četla pouze to, že se tu nesmí stanovat a rozdělovat oheň a jeho pravidlo o vstupu do „заповеднику“ neznám. Neviděla jsem ho nikde napsané. Raději jsem pomlčela, že jsme už třetí noc stanovali v onom zakázaném území. Řeč se stále točila kolem muflonů a „штрафи“ – pokuty. Nakonec jsme probrali pravidlachování se v našem národním parku. Říkala jsem, že na všechny záказы je u nás člověk předem upozorněn. On souhlasil s tím, že je to dobrý nápad, ale u nich se tyto pravidla všichni dozvídají až když zaplatí pokutu. Měla být 17 hřiven za osobu. Dal nám v podstatě dvě alternativy, jak vyjít z oné situace; vrátit se zpět přes „Гурзуфское седло“ a nebo zaplatit pokutu a pokračovat po asfaltové cestě až do Alušty. Stály jsme před rozhodnutím. Nechtěly jsme rozhodnout samy ženské a tak jsem se pokoušela zavolat Ljošovi na mobil, ale marně. Při výstupu se mu vybila „mobiločka“. Váhaly jsme. Nakonec jsme došly k závěru, že stejně nemáme jídla na cestu zpět a musíme do vesnice aspoň pro nejzákladnější. Lesník mezitím odešel a dal nám 15 minut na rozmyšlení, jelikož má svou „паторы“ a nehodlá se zdržovat! Rozhodly jsme se, že zaplatíme. Andy připravila 153 (9×17?) hřiven a já s Káťou jsme se vydaly po příjezdové cestě k němu. Potkaly jsme ho na motorce. Byl překvapen, že mu hodláme zaplatit a když jsem mu řekla, že nemáme stejně jinou

možnost, jelikož už není co jíst, nabídl se, že nám dá kraví mléko. Nebyly jsme proti. Posléze přidal i okurky, rajčata, dva chleby, suchary i pivo. Když začal nabízet syrové maso, už jsem nevěřila vlastním uším. Pokuta nakonec klesla na 102 hřiven! Jako že jsme „prý“ neměly víc a tahle suma mu asi stačila. Vypsal pokuty pro 6 lidí a basta. Když nás na cestě prý někdo zastaví máme říct, že víc peněz jsme neměli, jsme přece studenti! Byly jsme mile překvapeni jeho pohostiností a chlapsi uvítali po vrcholovce chutný a trochu neobvyklý oběd. Stručně řečeno, na Ukrajině neplatí žádná pravidla, je třeba si o nich promluvit a najít kompromis výhodný proobě strany. (*Ájinka*)

Já bych ještě s dovolením doplnila průběh některých večerních událostí. Jelikož Ljoša s námi trávil poslední noc, dostal možnost vybrat si, s kým bude spát. Záhadným způsobem čachroval s mincí a „překvapivě“ padla Káťa. ;o) Nadšená nebyla, jelikož ji prý Ljoša vždy skope, což vzhledem k jejím spáleninám opravdu nebyla lákavá vyhlídka. Zbytek osazenstva se nemohl dohodnout, kdo s kým bude spát, takže jsme nakonec s Evčou zůstaly samy bez chlapa. Obě jsme to ocenily, neboť jsme mohly v klidu natáhnout své zraněné nožičky. Zatímco si Eva chladila ty svoje při koupeli, operovali mi Ája a Ljoša puchýře. Tímto vřelý dík. Potom, co se pan doktor Ljoša vrátil do svého stanu, Káťa už prý spala – čili nic.

10.7. – Jalta a Foros (Ялта и Форос)

Z tábořiště jsme po silnici dořapkali do vesnice Izobilnoe (Изобильное) – nápis na svodidlech Изобильное- Дебильное (Izobilnoe-Debilnoe) ;o). Cestou jsme potkali pasáčka býčků. Nasedli jsme na maršrutku a dojeli do Alušty (Алушта). Usídlili jsme se na hlavním vakzálu na podlaze a šukali po okolí. Nakoupili jsme spoustu dobrot – pivo, meloun, kafe, jakési pirožky – a začali hodovat. Samozřejmě jsme nechali jídlo a vodu do zásoby. David ještě schrastil na tržišti mapu jižního pobřeží Krymu. Rozmýšleli jsme, zda jet do Jalty proslulým trolejbusem (4 hřivny), ale nakonec jsme se z časových důvodů rozhodli pro osvědčenou maršrutku (10 hřiven). Při odjezdu se s námi loučil Ljoša, který jel z Alušty přes Simferopol domů a na archeologickou výpravu. Takže dál jsme pokračovali zase jen v osmi... V maršrutce s námi jechala paní, jejíž muž rabotal v ČR a s níž si povídala především Eva. (*Štěpánka*)

Paní nás upozornila, když jsme jeli kolem Artěku (Артек), na medvěda vylézajícího z vody (г.Аю-Дар), palác Massandra (Массандра) a další. Než jsme dojeli do Jalty (Ялта), padla dvoulitrovka piva, asi i díky tomu (a lahváči na nádrů) jsme jízdu přežili. Na autobusáku byly mraky lidí, dusno, vedro a prach – nic příjemného. Ája našla maršrutku č. 27 k paláci Livadia (Ливадийский дворец) a já mezitím koupil tajně doulitrovku Oboloně. Do 27 jsme se s bágla sotva vešli, cena byla 4 hřivny, a asi po 3 km jsme píchli. Klučina vybírající peníze na cestu nám peníze vrátil a všichni přestoupili do další maršrutky. Jen my se nevešli. Tu přišlo k duhu mé pifko – pěkně na sluníčku, klučina bavit Áju (rodná ukrajinština mu dělala problémy, protože byl již zvyklý na ruské turisty s ruštinou) a jeho tatík se snažil opravit kolo... Projelo asi pět maršrutek než jsme se vešli a dojeli k paláci. Koukli jsme na palác a chtěli jet zpět, nicméně nám chyběla Evča, Andy a Káťa. Když dorazili, vyrazili jsme na zastávku a čekali na pětku či jedenáctku, kam se vejdem. Povedlo se nám to asi po 20 minutác a za 2 hřivny jsme jeli okružní jízdu Jaltou, kdy jsme viděli i sochu Lenina. Na autobusáku se na nás usmálo štěstí, 28 na Foros (Форос) stála ready k nalodění a prázdná. Byl čas, tak jsme vzali stečičku babču prodávající sladkosti (medová pachlava -listové těsto, též baklava, koláče, ...) a koupili 4 litříky pifka. Cesta byla vpoho a stála nás celkem 96 hřiven. Ve Foros je kousek od zastávky kemp, kde jsme za 20 hřiven / osobu přespali ve dvou karavanech (GeRRy: „maršrutka bez koleček“). Andy a GeRRy šli k moři. Mě překecala Evča s Káťou, abychom vyšli ke kostelu. Cesta nám zabrala asi půl hodky skoroběhu do kopce, ale stálo to za to. Kostel je na skále a zvlášť interiér je hodně mocný, zvlášť když tam potichu hraje hudba a sluneční paprsky procházejí krásnou vitráží. Po návratu se v táboře pilo pivo a víno, vymysleli jsme plán na zítra, nakoupili požeratinu na další dva dny a více méně unaveni (i společensky) šli spát).

11.7. – „Konečně moře“

Standardní vstávání v 6:30, sbalení se, přesun na zastávku, nákup dalších požeratin (pivo a další). Bus tam stojí a jede v 9:00, dáváme banán a mlíko, Ája s Martínkem kupují v budce jízdenku celkem za 23,5 hřivny do osady Laspi (Ласпи). Batohy cpeme do útroby autobusu, obsazujeme

zadní sedadla a načínáme pvo, abychom cestu přežili. Pov ysazení přecházíme hlavní silnici a sestupujeme po vedlejší silnici dolů až k závoře, že dál se nesmí – nějaká zotavovna pro malý smrady. S GeRRyem rekognoskujeme ter=n boční pěšinou až k pláži a nacházíme místo i pro stany. Po sestupu na těžko s celým zbytkem skupiny nachází Martínek lepší plac, tak tam zastavujeme. Káťa, Ája a Štěpánka vyráží do moře, které je asi 300 m od nás a asi 50 m výškových. Po jejich návratu je oběd, rychle jde do vody 2. skupina (Andy, Evča, GeRRy a já). Po krátkém smočení vyrážím s Martínkem a Evčou k Mysu Ája (Мыс Айя). Musíme vystoupat na silničku a cestou po ní potkáváme občerstvovací stanici, kde dáváme Oboloně a jdeme dál. Zvolili jsme špatnou cestu, je uzavřená závorou kvůli léčebně. Na Mys Ája, se nelze dostat! :-/ Kus se vracíme a hledáme aspoň pláž, kde se Evča s Martínkem smočí a zkusíme cestou přímo nahoru najít naši občerstvovačku, protože ten výhled je z tama čarokrásný. Trefa do černého! Opět se kocháme výhledem na skály a vodu, chladíme se pifkem se solenýma sušenýma kalamárama – holt jsme na Ukrajině a utopence tu nevedou. Aspoň na talíři ne... Evča to lehce přepískne (určitě ne mojí vinou), takže cestou do tábora máme o zábavu postaráno. V táboře je klid, zkoušejí tu různé věci z knihy „Jak přežít v extrémních podmínkách“, ale radu, jak naložit s opilou kamarádkou tam nemají. Dáváme donesené pifko a Evča nás baví. (David)

Leží na břiše, nohy má roztažené a nezmůže se na nic jiného než na hlasitý smích. Hlava se jí točí a pozoruje mravence. Asi si chce hrát na slepou bábu, protože pořád opakuje: „Že mě nevidíš!“ Do toho z neznámých důvodů nadává Břízinkovi a obviňuje ho ze své veselosti. Takto nás baví asi hodinu, pak se otočí na záda a spí až do večere. K jídlu je nejdříve nudlový vývar a pak ty nudle. Evka je krmena a začíná střízlivět. Za tmy se jdeme vykoupat. Š K G a D naostro, Andy přihlíží a Evka mizí ve tmě podél pobřeží, občas se dá ještě zahlédnout červená mikina. Zmizí nadobro a poté, co kluci vylezou z vody, jdou ji hledat. Když se vrátí, odcházejí do tábora a my – K E a G ještě sedíme u moře. Je klidné pro dnešek. Nejsou velké vlny – narozdíl ode dne před tím. Pak jdeme taky spát.

12.7. - Balaklava (Балаклава)

Druhý den ráno vstáváme s Evkou brzo a jdeme se podívat na východ slunce k moři. Vychází za námi, takže akorát vidíme, jak osvětluje skálu nad námi. Poté se vrátíme k táboru, vytáhneme si karimatky a spacáky, lehne si na vyhlídku na moře – je to dost strmá stráž a trochu kloužeme dolů, ale i přes tuto kluzkou plochu spokojeně usínáme. Když se probudíme, je už v táboře každá duše vzhůru, přidáváme se k vaření snídaně. Je čtvrtek a v plánu je dostat se co nejbližší Sevastopolu. Prst nakonec padá na mapu s místem, kde se nachází Balaklava (Балаклава) – předměstí Sevastopolu s pevností Čembalo (Чембало) z dob, kdy Janované ovládali několik obchodních center v Černém moři. (pozn. Balaklavu zmiňuje i Homér ve své Odysee jako místo úkrytu pirátů, Sověti zde vybudovali tajnou továrnu na jaderné ponorky) Na cestu se vydáváme kolem 11 hodiny. Cestou koupíme meloun a sníme ho na zastávce krátce před tím, než přijíždí autobus za 10 hřiven. Opět cestujeme na kolečkách ve stoje. Vysazení jsme v nějaké prdeli, do Balaklavy to je ještě kus. Dořapkali jsme k nejbližšímu magazínu a zde si dáváme oběd. Sestává ze zmrzlin, salámu, sýra, ryb, chleba a samozřejmě piva. Nakoupíme zásoby a pokračujeme městem k moři. Cestou se k nám přidává místní znalec Homéra a dovede nás k moři. Na rozloučenou nám dává pár rad a svoji e-mailovou adresu, abychom mu napsali. Nevíme, proč to chce, ale budiž. Z přístavu plného loděk se kolem pevnosti Čembalo vydáváme na nějakou pláž kdesi za skalisky. Cesta vede přes skály a lemuje sráz dolů. Nikdo neví, jak půjdeme dlouho a kde tam budeme spát. Někteří z nás začínají být mírně nasraní. Opojení pivem ze mě prchá a přestává se mi pohled dolů na moře líbit. Hnusnej sráz. Strach ve mě stoupá poté, co mi dolů málem spadne karimatka. Tu našťestí zachytávám včas, ale 2 litry Oboloně už nezachráním. :(Přes všechny nástrahy jsme se konečně dostali k pobřeží do rukou skupinky ochránců tábořiště u pláže (урочище Айязьма), jimž vévodila mužatka. Ta nás obírá každého o 10 hřiven a přikazuje schovávat toaleták po použití. Místo na spaní je prašné, ale rovné s vyhlídkou na moře. (Káťa)

Těžko posoudit, které místo našeho masového oddychu bylo nejkrásnější, ale toto poslední, alespoň pro mě, bylo asi fakt jedno mezi top. 10 metrů od moře roztríšťujícího se o kameny s pohledem vzhůru k horám, s klábosícima rackama a malinkýma krabáčkama. Ženský se šli

koupat a opalovat, chlapi na točený. Jelikož jsme dorazili k večeru, začla se pláž vyliďňovat a po odjezdu poslední lodi s turistama – opalovačema jsme měli skoro celou pláž a pípu sami pro sebe. Velmi zajímavě a netradičně zkombinovaný večerní Eintopf či Einešus jsme si vychutnávali při pozorování západu slunce. Poté co se trochu zešeřilo jsme postavili stany a kvůli plánovanému rannímu vstávání ulehli brzy. Já a Káťa jsme si šly ještě naostro zaplavat do toho krásně čistého moře bez medúz, mořské kapusty a homo turistiků a koukali ležíc na hladině na hvězdy. Pak mě ještě Bříza donutil, abych mu namasírovala záda a pak už následovala jen poslední krymská noc.

13.7. – pátek

Naše plány vstát v 5:00 ráno byly ale zmařeny ranním deštěm. Uvařili jsme poslední porci müsli – tentokrát alá Balaklava, zabalili mokré stany a asi kolem 7:00 vyrazili pěšinou traverzující útesy zpět do Balaklavy na bus (*jezdí kousek od pomníku Lesi Ukrajincky, Леся Українка*) do Sevasu – města údajně plného mladých, krásných, urostlých a udatných mužů v námořnických uniformách. Dali jsme batožiny do kamery schovy a vyrazili do donedávna zakázaného ruského přímořského města – sídla ruské námořní flotily. Ájinky tasemnice ale měla hned zas hlad, a tak jsme zapadli do prvního Oboloně, který nás praštil do očí. Točili ho v typické ukrajinské páté cenové. Dali jsme si pelmeně, boršč, soljanku apod. a mohli pokračovat dáleji. Došli jsme k jakémusi dalšímu tisícímu pátému pomníku z 2. sv.v., před ním drželi čestnou stráž čtyři mladoučcí námořníci s kulometry. Po těch pěkných chlapech prostě na UA ani vidu ani slechu... Ale na nábřeží to zas vypadalo jako v Řecku. Nezbyvalo nám ale moc času a tak se David a jeho harém vydali alespoň spatřit bývalý řecký antický přístav Chersones. Ten sice nenašli, ale místo toho poznali jak se žije na periferii ukrajinského velkoměsta – např. tu začnou kokrhát kohouti, téměř vídeňské bulváry se za 5 minut změni v prašnou náves...ale tuto pravou tvář země člověk s cestovkou neobjeví. Cestu zpět na nádr jsme si pak ještě zpestřili sestupem z téměř 90° svahu a dodali tak na síle opálení našim dolním končetinám. Odjezd ze Sevastopolu byl opět na čas. Kupé tentokrát byla po 4, ale větší a pohodlnější než ta, kterýma jsme jeli z Phy do Kyjeva. Co jsme dělali ve vlaku si už nějak nemohu vzpomenout, ale Káťa mi napovídá, že jsme asi pili – co bychom prý dělali jiného... Už vím – kérkovali jsme našeho Břízinka po zádech (včera asi z toho ale dostal vyrážku...), prostě jsme kravli, hromadně spali na hromadě, pili (kluci :-)) a vlastně taky nakupovali u bábušek – melouny, sušené tybičky, meruňky, pivo,... takže si jistě vzpomínáte jakou rychnu jsme tam vytvořili. (*Evča*) Načali jsme pivo a pustili se do sušených rybiček. Nejhorší ale byly melouny, to byl hroznej smrad, že se v kupěčku nedalo skoro ani dýchat, děvčata se separovala a my měli pánskou jízdu, takže jsme ještě točili Oboloně z vlaku a časem šli spát.

14.7. – Zpět v Kyjevě

Do Kyjeva jsme dorazili na čas kolem 8:45, hodili batohy do úschovy a rozdělili se na dvě skupiny – Ája, Martínek a Garry jeli na koleje, kde se osprchovali a Áje se po delších peripetiích podařilo sbalit si věci a odbytovat se. Kolem 17. hodiny byli už zpět na nádr, GeRRy šel nakoupit a pak i Martínek, kterého pak holky v supermarketu potkaly. Já a můj harém jsme jeli metrem na Arsenalnu (*Арсенальна*), za 5 hřiven vlezli do Lávry (*Києво-Печерська лавра*), což je obrovský klášterní komplex s kostely, mnichy, zahradami apod. Navštívili jsme i Pečery (někdo *Ближні печери*, všichni *Дальні печери*), ač jsme nebyli vhodně oblečeni, což nám vysvětlila ochorona. Úzké chodbičky s malýma prosklenýma rakvičkama s hadrama mnichů, kteří pod nimi byli patrně ukryti, a kolem davy lidí rakve líbající. Prostě fanaticismus, který neznechutil jenom Andy. Přešli jsme do Pečerského parku, kde si norek Evča koupila Oboloňka, a kde je vzpomínkový komplex. Z reproduktorů se linula budovatelská hudba, všude mocné sochy bojovníků v nadživotní velikosti, zbytky fortifikace, muzeum druhé světové války (*Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років*), pomníky hrdinným městům, ale hlavně obrovský pomník Rodiny Mať (*Монумент, Скульптура Батьківщина-Мати, 102 m na výšku*) s mečem a štítem. Navíc nám tu na chvíli i sprchlo. Já si zaběhl na nábřeží Dněpru k pomníku zakladatelů Kyjeva (*Пам'ятник Засновникам Києва*) - bratři Kyj, Šček a Choriv a jejich sestra Lybed', kam se holkám nechtělo, a kde bylo snad 20 svateb najednou. Čas již pokročil, tak jsme se pustili do hledání restauračky naoběd. Prošli jsme několik ulic bez úspěchu a skončili zpět u Arsenalné. Po krátké

dohodě jsme rozhodli, že pojedem do Hidroparku (Гідропарк, *sousedí s Truchanskim ostrovem*) a seženem něco tam. V restauracích nám přišlo jídlo zbytečně drahé, dali jsme tedy šavermu, což je ukrajinská obdoba kebabu, a v kafe „Dabug“ (Давид) dali kávu či pifko. Takto posilnění jsme vyrazili po okolí, prošli zbytek lunaparku, navštívili pláž, viděli posilovnu pod širým nebem (holky konečně zjistili, kde jsou všichni pěkní mladí Ukrajinci × pěkný Ukrajinky jsou na každém rohu, ale jsou to děsný Barbie :-/), kde cvičit vyžaduje nutnou dávku odvahy, a na metro jsme skoro běželi, bo začalo fest pršet. Na vakzálu jsme byli asi v 18:00, zbytek na místě nebyl, tak jsme šli nakoupit do supermarketu Simpatik (Симпатик). Kupovali jsme jídlo, vodku, víno, pivo a cigarety za poslední hřivny nebo kartou (Andy, Kátě embosovanou nevzali). Vyšli jsme ven a Evča s Káťou šli ještě zpět pro džus, potkali Martínka, a vrátily se s vodkou a bez džusu (prý tam nic jiného neměli). Vyrazili jsme zpět nad schody, vyzvedli batohy, sešli se se zbytkem, vyzáchodovali se, uklidili nákup a kolem 20:20 byli u našeho vlaku na nástupišti. Letuška s letušákem jsou příjemní jak osina v prdeli, Ája je s Martínkem v kupé se starším typem jedoucím do Prahy na konferenci, pak jsou na druhém konci vagónu holky (Káťa, Andy, Evča) a my jsme v jiném kupé, než jsme měli být, a jsme uprostřed. Vedle nás jsou dva řidiči autobusáci jedoucí z Moskvy – mysleli si, že v Praze jsme již zítra ráno. Čeká nás dlouhá a krušná noc, takže dáváme večeri a pak my, pánové, dáváme první i druhou dvoulitrovku Oboloňka. Holky mezitím načali vínečko, pak druhé, ke třetímu (Cabernet Sauvignon) nás přizvali, bo došlo pifko a Ája s Martínkem šli spát. Připíjíme na vše (na Garfielda, úspěch expedice, návrat a po 22. hodině přecházíme na tvrdší kalibr...) a Káťa v nejvyšším patře usíná. Pití uzavíráme bílým Sauvignonem a cik cak ulaháme v kupé. Není to ideální, takže se na konec každý přesouváme na své lůžko.

15.7. – Polsko

Ráno se od staršiny (soudružky učitelky) Ájinky dovídáme, že jsou stížnosti na dívčí kupé, které v noci pilo a dělalo hluk. Ukrajinsko-polské hranice přejíždíme bez problémů, i když si celník není jist mojí podobou s fotkou v pase. Poláka zase zajímají naše valuty – já poctivě hlásím 20 zł. A 400,- Kč, zatímco GeRRy mlčí, aby si celník nemyslel, že si z něj dělá řiť, kdyby nahlásil 3 hřivny. V Přemyšli chceme vystoupit na nádrů a projít si město. Letuška s letušákem nás nepustí, že to nejde ač z okolních vagónů vystupuje kdo chce. Hodinu stojíme a pouští nás až u výměny podvozků. Vyráží Evča a Ája, které směřují k zámku, a já s Martínkem. My je doprovázíme na náměstí a zde se schováváme před žhnoucím sluncem pod deštníky Żywiec. Cestou k vlaku jsme koupili ještě lahvička, kterého jsme si dali k obědu a zalehli. Budíček byl kolem 15. hodiny, kdy jsme dojeli do Krakova. Zjistili jsme otvíračku Alberta v galerii (Galeria Krakowska) a pustili se přes rynek plný živých soch a podobných kejklířů do Kaziměře (Kazimierz). Synagogy jsme si prohlíželi pouze zvenku, bo za vstup se platilo. Najít haspodu s pifkem za rozumnou cenu v centru nešlo, takže jsme došli až na nábřeží Visly (Wisła) a nakonec zaparkovali u kurtů, dali dva kousky, holky na zub pirožky. Díky „děsně příjemný“ obsluze mi nebylo trapné vzít si do batohu půllitr. Cestou na nádrů jsme potkali stánek se zapiekankama (zapečená 1/4 velké večky s houbama, sýrem, kečupem), tak jsme dali. Nakoupili jsme v Alberto (pivo, víno, mlíko, jídlo) a přes hodku čekali na odpočívadle u nádrů. Před desátou večerní jsme se přesunuli na nástupištěm kde už byl náš vlak včetně našeho vagónu. Cestou jsem ze země zvedl papír, abych ho vyhodil, a ono to bylo 20 zł... Ve vlaku jsme povečeřeli a k tomu dali Warku Strong. Ája s Martínkem šli spát, Andy též, Káťa flirtovala s autobusákem, Evču jsme cestou na záchod odchytili a mohli s GeRRym a Štěpánkou načít Tokaj. Chvilí jsme mluvili, pak dorazila Káťa, GeRRy se přesunul k sobě a usnul a my usnuli ve čtyřech na jednom lůžku. Vzbudili nás celníci, které zajímalo na pasu pouze to, kterého jsou státu.

16.7. – Doma v ČR

Pak jsme šli spát, kolem 4:30 vstali, GeRRy vystoupil v České Třebové, já v Ústí nad Orlicí a holky se se mnou rozloučili nápisem „Baník pičo Břízo!“ Milé rozloučení potěšilo a návrat do reality – sám na českým nádraží. Těch 18 dní uběhlo jako voda... (David)

Citáty a postřehy

„I will push you and hit you.“ Káťa ve stanu na Ljošu

„Baník, pičo!“ „FCB!“ hlavně David, všude

„Tak to, že ti budou vyčítat i to, že spíš, jsem nečekal, Dawey.“ GeRRy

„To focení máš jako drogu místo sexu, vid’?“ Ája na Davida

„Nebýt žen, civilizace by nikam nepokročila.“ David

„The fields are also nice for my eyes.“ Káťa

„Ljoša, please, give me the pytlík.“ Káťa na Kyz Kermen

„To si ze mě děláte prdel všichni teďkom.“ GeRRy

Ty jo, co tam šašej?! On je kopne a pak budou ještě brečet...“ Ája o Evče, Ljošovi a GeRRym u koní na Aj Petri

„GeRRy – dvě R, protože to zní tvrdějc.“ GeRRy

Bříza: „Jdu srát.“ Štěpánka: „Koho zase?“

Ljoša's song: „Müsli here, müsli there, müsli is everywhere.“

„Nechcete někdo polívku do pytlíku?“ Andy

Ája: „Já bych chtěla jít taky tam, chtěla bych si to užít.“ GeRRy: „Ty jo, víš jak mě jde celou dobu jenom o přežití?!“

„Žádný jiný vzrušení tady mít nebudeš, musíš si s tím vystačit.“ Ája na Káťu poté, co kolem ní projela auto a proběhli vlčáci

Andy se chtěla učit nějaký španělský slovíčka. Evča: „Najdi nějaký slovo, jak budeme nadávat Břízovi, aby tomu nerozuměl.“ Andy: „El Abedul“ → David El Abedul

„Já si docela užívám toho rangera.“ GeRRy z hlídky

„Martínek cvičitel.“ Evča

„Já mám atypický nohy, ty už ani nejsou lidský.“ GeRRy

„Bříza je nadrženej jak horskej kamzík v údolí.“ Evča

„A já včera, co tu furt tak smrdí a oni se mi pálily chlupy na nohou.“ Káťa se zářivě rudýma nožkama

„Nebudu si kazit chuť vína z krabice pivem z plastu.“ Andy

„Otřel si záda o dívku svého kamaráda.“ GeRRy

„Tady je vidět, kdo je čistotnej a vydrží s jedněma.“ GeRRy

GeRRy: „Můžu si půjčit tu knížku o přežití?“ Andy: „GeRRy chce zvýšit svoje šance.“ Ljoša:
„Нормально“

„Není dobré se holit, když je v blízkosti žralok.“ GeRRyho resumé z knihy o přežití

„Tohle ti nezapomenu, jestli si vzpomenu!“ Evča při návratu od Mysu Aja

„Takhle mě nesmí Ájinka vidět, ona si myslí, že jsem slušná...“ Evča při návratu od Mysu Aja

„Ženská, nevíš, co to je bez piva.“ GeRRy

„Když Bříza chlastá, tak chlastá, ale když GeRRy chlastá...!“ Káťa

„Ljoša, čum! Brrd, brrd!“ (=Bird, bird!) Káťa

„Ой, тьотю, скажіть, котра година,
Бо в мене бенькнула пружина,
Я йшов на здибанку з Марічком,
Мамуню, рехтуйте весілля.“

Чіплята гвоздів наклювались,
Свиня вдавилась молотком,
Корова з'їла плоскогубці
Та й полягали всі рядком!“
Ljoša

Zdroje poznámek: wek.kiev.ua, uk.wikipedia.org

Spací pořádek Expedice K3		
Datum	Stan	Spolusouložníci
3.7.	A	Ljoša+Káťa+Evča
	B	GeRRy+Andy
	C	David+Štěpánka
	D	Martínek+Ája
4.7.	A	Ljoša+Evča
	B	GeRRy+Štěpánka+Andy
	C	David+Káťa
	D	Martínek+Ája
5.7.	A	Ljoša+Štěpánka
	B	GeRRy+Andy
	C	David+Evča+Káťa
	D	Martínek+Ája
6.7.	A	Ljoša+Andy
	B	GeRRy+Štěpánka+Káťa
	C	David+Evča
	D	Martínek+Ája
7.7.	A	Ljoša+Káťa (konečně!)
	B	GeRRy+Štěpánka
	C	David+Evča+Andy
	D	Martínek+Ája
8.7.	A	Ljoša+Evča+Andy
	B	GeRRy+Káťa
	C	David+Štěpánka
	D	Martínek+Ája
9.7.	A	Káťa+Ljoša
	B	Evča+Štěpánka
	C	Andy+GeRRy+David
	D	Ája+Martínek
10.7.	karavan X	Martínek+Ája+Štěpánka
	karavan Y	GeRRy+Káťa+Evča+David
11.7.	A	GeRRy+Andy
	B	Evča+Káťa
	C	David+Štěpánka
	D	Martínek+Ája
12.7.	A	GeRRy+Andy
	B	David+Evča
	C	Štěpánka+Káťa
	D	Martínek+Ája

Pozn.: karavan = maršrutka bez koleček

Sepsal Martínek, GeRRy, Evča, Káťa, Štěpánka, Andy, Ájinka & David